

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ

ΕΙΚΟΝΟΤΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΠΡΟΔΗΛΟΥΣ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Εν Ελλάδι... Δ. ν. 3.—
Εν τη Ελλάδα... 3.50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ

ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Λεπτόν... 15
261—Τραφικόν οδ. Έρμου—261

Ο ΦΘΟΝΟΣ

Τρομερόν και απάσιον, άλλ ουδέν, ήσσον εύχρη-
στον τοίς ανθρώποις ο φθόνος! Και τώροντι όσαν
τρομάζομεν αυτόν, όσον τα βδελύρα αυτού ταχά-
σιματά δεν μάς λανθάνουσι, όσον τας υπ αυτού
χαλκευόμενας ωμότητας και ανθρώποφθόρους ένερ-
γείας γνωρίζομεν, τόσον και τόν επιθυμούμεν, τόσον
και διαστρέφομεν έκ τής υπ αυτού τιτωσκαμένης ή-
μών καρδίας να τόν εξαλειφώμεν. Αλλά πός τούτος
δέν έχομεν άραγε λογικόν; Δεν δυνάμεθα πέραν τής
ρίνος ήμών να ιδώμεν, όπως, τας συμφοράς ών είναι
πρόξενος θεωρούντες, εκδιώξωμεν αυτόν άπας δια
παντός, και ούτως απομακρυνόμεν άφ ήμών τας υπ
αυτού προσεγομένης ήμιν πανταθείας και όλεθρίας
βλαβας; Αλλά ά, επαναλαβόμεν και ένταύθα ό,τι
πρό μικρού ανώτερω ειπομεν, πάσα τας υπ αυτού
κάτά τών αδελφών μάς υποκινουμένας ώθησεις ή-
νωσκόμεν, πάντα τα φθοροποιά και όλεθρία αυτού
αποτελέσματα γνωρίζομεν, άλλε και έν ήρώ ψυχή ή-
μών τόν διατηρούμεν. Ο τής άνοσίας τών ανθρω-
πων! Όπόσοι δε και όποιοι υπό τού άγενοίς τούτου
πάθους δεν κατατηγόνται; Πάντες, σχεδόν παρεκτός
όλίγων και ασήμαντων εξαίρεσεων, πάντες σχεδόν
φθονεροί εομεν, πάντες σχεδόν την προόδον του ά-
δελφού, τού αγαθόν του πλησίον φθονούμεν. Ο φθό-
νος, ή θανάτηφορος αύτη έχίλινα, ή δια τού δολητη-
ρίου τής κατασπαράσσουσα πάσαν ανθρωπίνον καρ-
δίαν, πάντοδ εισχωρεί, παντού έμφύλαται. Ο πτωχός
φθονεί τόν πλούσιον, διότι ότος κατέχει γούσιον
κτήματα, περιουσίαν, ώντες εκείνος όλος στερείται.
Ο πλούσιος φθονεί τόν ώφελον, διότι ότος έχει τού
πλεονεκτήμα, όπερ εις εκείνον δεν έδωκεν ή φύσις,
ή ζαπλουτος νεάνις φθονεί την ευπολή, ή δε ευπολή
την πλουσίαν, ο ύπηρετής φθονεί τόν σύνδομλον του,
ο αδελφός τόν αδελφόν, ο υίός τόν πατέρα, άλλοι

μόνον! πάντες, ασκόπως και προς ιδιαιτέραν ήμών
βλάβην φθονούμεν, πάντες κατά τού μάλλον και ήτ-
τόν υπό τής αλγεινής ταύτης νόσου ταλαιπωρού-
μεθα!

Άπειροι δε και παμπληθείς είναι αι ζημίαι, άς ο
φθόνος τή ανθρωπότητι επιφέρει. Διότι δι αυτού και
άτομα φθειρόνται, και οικογένεια καταστρέφονται,
και κοινωνία παραλύουσι, και εθνη δολοκλήρα, μέχρι
του κολοφάνος τής όδης των πρό μικρού φθάνοντα,
καταντών εις την παρακλήν των. Αν ανατρέξωμεν
εις τας παρελθόν, αν προς στιγμήν αναπολήσωμεν έν
τώ νο τα συμβάντα τόσον των άλλων αιώνων, ώς
και αυτού τούτου, έν ήδη διατρέχομεν, αν επιστή-
σωμεν την προσοχήν μάς και εις εκείνα του ένεστώ-
τος, άπερ υπό τού εσθλαμούς ήμών λαμβάνουσι χώ-
ραν, θέλωμεν ίδη πασιφανώς, ότι όπου ο φθόνος εκεί
και ή διασφορά, εκεί και ο όλεθρος. Όπου ο φθόνος,
έκει ή προόδος κωλύεται, τά αγαθά απομακρύ-
νονται, τά δε κακά άγαριθμητά φθόνται. Διότι
ποία οικογένεια, άμα του φθόνου έν τοίς μέλεσι αυ-
τής εισχωρήσαντος, δεν κατεστράφη; ποία κοινωνία
δεν παρέλυσε; ποίον έθνος δεν ύπεδουλήθη; Και
ταύτα ως προς τού γενικόν, ως προς δε τά άτομα.
Τίς άλλος, ή ο φθόνος, κατεδικάσεν εις θάνατον τού
παράδειγμα τής άρετής, τόν σοφώτατον των ανδρών,
τόν δαιμόνιον Σωκράτην;

Αν όμως, δεν αρκούσι ταύτα όπως έντελής μάθη-
μεν, όποίος έστιν ο φθόνος, άς ιδώμεν τί λέγει περί
αυτού ο σοφός και μεγαλοφυής Μενάνδρος, όστις (ω-
γρχών αυτόν επιδειξίως δια καταλλήλων χρομάτων
αποφαινεταί ούτως: «Ο δε τού κακιστον των κακών
πάντων φθόνος φθισικόν πεποιήκε, και ποιήσει, και
τοιεί, ψυχή, πόνηρα, ύσσεσθεσ παραστάτης». Και τώ-
όντι, ο άδελφός ήμών νούσ άδυνατεί νά νοήσ, αν ύ-
παρην τί άλλο τού φθόνου κακιστόν, αν υπάρην τι
άλλο πρόξενόν μείζονών βλαβών, αν τέλος, υπάρην

τι άλλο παριστάν ἐναργῶς τὴν κακεντρεχῆ καὶ πονηρὰν ψυχὴν.

Τοιαύτη ἡ μορφή, τοιοῦτος ὁ χαρακτήρ, τοιαῦτα τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀπαισίου φθόνου, ἀλλὰ καὶ τοιοῦτος, καίτοι μεγίστη ἡ παρ' αὐτοῦ ἐπερχομένη βλάβη, καίτοι πᾶν τὸ ἀγαθόν, ὡς εἴπομεν, κἀκεῖ, πᾶν δὲ τὸ ἐλέθριον προξενεῖ, ἡμεῖς ἐπιμένομεν φθονοῦντες καὶ ὡσαύτως ἀναίσθητοι ἀδιαφοροῦμεν ἂν καὶ ὕλικῶς καὶ ἠθικῶς βλαπτομέθα «φθόνος γὰρ οὐκ οἶδε προτιμᾶν τὸ συμφέρον». Ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ! διατί, ὦ ἄνθρωποι, δὲν συνερχόμεθα ἐν ἑαυτοῖς; Διατί ἀφίνομεν νὰ τηκώμεθα ὑπὸ τοιοῦτου βροτολογίου πάθους, ὑπὸ τοιαύτης φθοροποιᾶς νόσου; Διατί δὲν ἀναλογιζόμεθα τὰς περιπετείας εἰς αὐτὸν ἔρριψι, ρίπτει καὶ θέλει ρίψει τὸ ἀνθρώπινον γένος ὁ φθόνος, τοῦ ὁποίου συνέπειαι εἰσὶν αἱ διχονοαί, αἱ διχοστασίαι, οἱ ἀλληλοπληκτισμοί, αἱ ῥήξεις, οἱ φόνοι καὶ πάντα ὅσα τείνουν εἰς τὸν ὄλεθρον τῶν δυστυχῶν ἀνθρώπων.

Οὔτε ὁ ἀσθενὴς ἡμῶν κάλαμος, οὔτε τὰ στενὰ ὄρια τῆς Ἀθηναϊδος ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν νὰ ἐκταθῶμεν ἔτι μᾶλλον, ἀλλ' ἀρκούμενοι εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις περαίνομεν διὰ τῶν ἐξῆς.

Φθόνος, ἀποτρόπαιος πάντοτε ἀνδειχθῆς αἱ συμφοραί, αἱ δυστυχίαι, τὰ κακὰ, ἐκ τῶν ὁποίων καθ' ἑκάστην πληροῖς τὴν ὑψηλίαν ἄπασαν, σὲ ἀποδεικνύουσι τῶν κακῶν πάντων κάκιστον, τῶν αἰσχρῶν πάντων αἰσχιστον. Εἶθε ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων, αἰσθανόμενος τὰ αἰσχρὰ καὶ φθοροποιᾶ ἀποτελέσματα σου, ἀποφύγη σε καὶ ἀπαλλαγθῆ τῆς διαφθειρούσης τὴν τε ψυχὴν καὶ τὸ σῶμά σου νόσου. Εἶθε ἐπὶ τέλους πάντες παύσωμεν φθονοῦντες, εἶθε μόνον ἐν τῇ μνήμῃ ἡμῶν νὰ μείνωσιν αἱ ἀπᾶνθρωποι μηχανορραφίαι σου, τὰ ἀνθρωποκτόνα σχέδια σου, δι' ὧν ὠθείς τὸν ἀδελφὸν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ, τὸν υἱὸν κατὰ τοῦ πατρὸς, τὴν θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς καὶ δι' ὧν πάντα τὰ αἰσχίστα ποιεῖς.

N. Π. ΘΕΟΧ.

Ἡ ΕΜΜΑ ΛΙΣΣΑΥ.

ΔΙΗΓΗΜΑ

Περιγράφον τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν Ἰουδαίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 16)

Ἡ Ἄννα Λίσσαυ ἦτο γυνὴ ἐξόχων φυσικῶν προσόντων, δι' ὑψηλῆς παιδείας κεκοσμημένη, καὶ διὰ μοναδικῆς καλλονῆς πεποικισμένη. Ἡ διάνοια αὐτῆς ἦν ὑπερήφανος, ἀρρενωπὴ καὶ ἐνεργητικὴ ἡ μορφή μεγαλοπρεπῆς, τὸ πρόσωπον ἀληθῶς ἀξιοπρεπὲς καὶ εὐγενές οὐδὲν χαρακτηριστικὸν θηλείας μαλακότητος ἠλάττου τὴν λαμψὴν τῶν διαπεραστικῶν, καὶ σκιερῶν αὐτῆς ὀφθαλμῶν. Ἐνεπνεύετο ἀσθεσμὸν καὶ ἐκ πληθῆν εἰς παντὰς ὅσοι ἐπλησίαζον αὐτὴν καὶ ὡς ἐκ τῶν ὑψηλῶν αὐτῆς διανοητικῶν δυνάμεων ἐτίθετο ὑπεράνω τῶν Ἰουδαίων συγχρόνων αὐτῇ γυναικῶν,

ἐθεωρεῖτο παρ' αὐτῶν ὡς ἐξαισία ὑπερῆς, καὶ ὑπῆρχε συνήθεια, ἐν τῷ κύκλῳ τῶν θηλείων αὐτῆς φίλων, νὰ συμβουλευώνταν αὐτῇ ὡς ἀλάνθαστον μαντεῖον ἐν πᾶσιν ἐποικίαις περιστάσει, ἰδίᾳ δὲ ἐν θρησκευτικαῖς πράγμασι, διότι ἦτο ἐξόχος διδάσκαλος εἰς τὸ Ἰουδαϊκὸν τελετουργικόν, καὶ αἱ διάφοροι αὐτῆς πράξεις εὐλαβείας, — οἵτινες ὡς αὐτὴ ἦσαν σοβαραί, αὐστηραὶ καὶ αὐτοδικαιολόγητοι — θαυμάζοντο, ἐξήρουντο καὶ ἐμιμοῦντο ὑπὸ πολλῶν ὧν ὁ ἀσθενὴς νοῦς, ἰθαμβουτο καὶ ἐπηρεάζετο ὑπὸ τῆς ἐξόχου καὶ ἰσχυρᾶς αὐτῆς διανοίας. Ἀλλὰ πρὸ πάντων διεκρίνετο ἐπὶ ἀποφασιστικῇ ἐχθρότητι καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος τοῦ Σωτῆρος καὶ τὸ αἰσθημα τοῦτο τοῦ μίσους κατὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ διεκρίνε καὶ ἐπηρεάζε πᾶσας αὐτῆς τὰς πράξεις μέχρις αὐτῆς τῆς τελευταίας περιόδου τοῦ βίου της. «Θὰ ἐπρωτίμων αἰωνίως νὰ χαθῶ ἢ νὰ δεχθῶ τοιαύτην σωτηρίαν, εἶπεν αὐτῇ ποτε, εἰς ἀπάντησιν Χριστιανῆς ὑπηρετρίας ἧτις ἐπειράθη νὰ λαλήσῃ αὐτῇ περὶ τοῦ Σωτῆρος καὶ ἡ ἀγέρωχος περιφρονητικὴ ἐκφρασίς ἐπὶ τοῦ προσώπου της ἐλάλουν ἔτι ἰσχυρώτερον ἢ αἱ λέξεις περὶ τῆς φοβερᾶς ἀπορρίψεως τὴν ὁποίαν τοσοῦτον ὑπερηφάνως ἐξέφερεν. Ἡ πρὸς τὴν Ἐμμαν διαγωγή αὐτῆς, ὡς διαγράφεται ἐν ταῖς σελίδι ταύταις, παρέχει ἀξιόθρηνητον παράδειγμα τῆς κορυφαίας ταύτης ιδιότητος ἐν τῷ ἀκάμπτῳ αὐτῆς χαρακτήρι, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου οἱ γλυκεῖς δεσμοὶ τῆς φύσεως καὶ τὰ ἱερά αἰσθηήματα τῆς μητρικῆς ἀγάπης ὑπεχώρησαν, καὶ παντελῶς ἐσβέσθησαν.

Ἡ Βιολέττα Λίσσαυ, ἡ σύζυγος τοῦ Ἐλιέζερ, καὶ ἡ μήτηρ της Ἄννης, ὁμοιάζε τὴν νεωτέραν θυγατέρα αὐτῆς μόνον κατὰ τὴν καλλονὴν τοῦ προσώπου. Ὁ χαρακτήρ καὶ ἡ διάθεσις αὐτῆς ἦσαν ἐξαιρετικῶς εὐγενεῖς καὶ τρυφεροί· εἶχε ὅλας τὰς χάριτας τοῦ γυναικείου φύλου συνηνωμένας ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ σεμνὴ ἀδρότης τῶν τρόπων καὶ τῆς συμπεριφορᾶς αὐτῆς ἀπετέλουν καταπληκτικὴν ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ὑπερόπτον τρόπον τῆς Ἄννης, ἧτις ἐθεώρει τὴν μητέρα αὐτῆς ὡς ἀσθενῆ γυναῖκα, ἀξίαν μᾶλλον συμπαθείας διὰ τὴν εὐθυσίαν αὐτῆς ἢ μιμήσεως. Ἡ Βιολέττα ἦτον ἀκριβῆς ἀλλ' οὐχὶ αὐστηρὰ εἰς τὰ θρησκευτικὰ της καθήκοντα καίτοι δὲ ἐτόλμα νὰ μὴ ἐκφράσῃ τὰ αἰσθηήματα αὐτῆς ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ συζύγου της, δὲν συνεμερίζετο τὸ κατὰ τῶν χριστιανῶν μῖσος αὐτοῦ, καὶ κρύφα ἢ καλοκαγαθία της ἤλθε πολλάκις εἰς βοήθειαν αὐτῶν εἰς τὰς ἀνάγκας των. Ἡ γενναιοδωρία αὐτῆς, ὅμως, εἶχε τὴν πηγὴν αὐτῆς ἐν τῇ φυσικῇ τρυφερότητι τοῦ χαρακτήρος αὐτῆς μόνον, διότι κατ' αὐτὴν, ὁ Ἰουδαϊσμός ἦτον οὐ μόνον ἡ ἀρίστη, ἀλλὰ καὶ ἡ μὴν θρησκεία, ἐνῶ δὲ ἀφ' ἐνὸς ἐβόησε χριστιανῶν εἰς τὴν δυστυχίαν του, ἀπέστρεψε μετὰ τρόμου καὶ συμπαθείας τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῆς πλάνης τοῦ αὐτοῦ πίστεως.

Ἡ πρεσβυτέρα θυγάτηρ της ἀδελφῆς ταύτης γυναικῆς δὲν ἦτο κατωτέρα τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς Ἄννης